# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| **Onderwerp** | Bestuurlijk akkoord en Kadernota Beschermd Wonen |
| **Zaaknummer** | Z/21/402994 |
| **Documentnummer** | INT/21/1059364 |
| **Portefeuillehouder** | H. Winters |
| **Portefeuille** | Wmo |
| **Behandelend ambtenaar/afdeling** | J. den Hartog / MO |
| **Telefoon** | 0316-595195 |
| **E-mail** | j.denhartog@zevenaar.nl |

## 1. Samenvatting

De opgave voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en onderdeel uit kunnen maken van hun vertrouwde omgeving. Voor hen die dit nodig hebben, blijven beschermd wonen en de opvang als vangnet bestaan.
De huidige centrumgemeenteconstructie met de gemeente Arnhem loopt per 31 december 2021 af. Daarom zijn in 2022 nieuwe regionale afspraken nodig. Dit wordt van ons verwacht vanuit het Rijk (afgesproken door het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in de zomer van 2020).

De regionale kadernota 'Samen aan zet 2022 e.v." is de inhoudelijke basis en de basis om onze regionale samenwerking verder in te richten (zie bijlage 1). De afspraken over de uitvoering worden begin 2022 door het college bekrachtigd in een convenant. Het convenant is gebaseerd op een eerder gemaakt bestuurlijk akkoord (dit akkoord is ter informatie bijgevoegd in bijlage 2).

Financieel verandert er in 2022 niets voor de regiogemeenten. De gemeente Arnhem blijft in 2022 alle middelen krijgen voor beschermd wonen. Met ingang van 2023 krijgen alle gemeenten gefaseerd de middelen voor beschermd wonen en krijgt de financiële verantwoordelijkheid steeds gelijkwaardiger vorm.

De organisatie van beschermd wonen blijft in 2022 in handen van de gemeente Arnhem. De toegang tot beschermd wonen blijft in 2022 onveranderd en de voorzieningen voor beschermd wonen blijven in 2022 ook ongewijzigd. Het jaar 2022 wordt benut om de organisatie van de toegang en de inkoop per 1 januari 2023 voor te bereiden. Het voornemen is om de uitvoeringsorganisatie bij de Modulaire gemeenschappelijke Regeling van de regio Centraal Gelderland (MGR) onder te brengen.

## 2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. De regionale kadernota 'Samen aan zet 2022' vast te stellen als basis voor de regionale samenwerking en transformatie opgave van beschermd wonen naar beschermd thuis in de regio Centraal Gelderland.

2. Kennis te nemen van het bijgevoegde Bestuurlijk akkoord Beschermd Wonen, waarin afspraken zijn overeengekomen die worden uitgewerkt in een convenant en regionale begroting voor 2022 en verder.
3. de financiële middelen die de gemeente Zevenaar vanaf 2023 van het Rijk ontvangt voor beschermd wonen, in te zetten voor de uitvoering van de regionale kadernota, te vertalen naar een regionaal uitvoeringsplan en een lokaal uitvoeringsplan voor onze gemeente.
4. Eventuele wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken over het, in de kadernota benoemende, voornemen om de uitvoering van beschermd wonen vanaf 2023 onder te brengen bij de MGR Sociaal Domein.

## 3. Waarom naar de raad

De taak voor het stellen van beleidskaders (vaststellen van Kadernota), van de besteding van het budget (inzet gemeentelijke middelen voor beschermd wonen) en voor besluiten over regionale samenwerking (voornemen tot onderbrengen uitvoering beschermd wonen bij de MGR) ligt bij de gemeenteraad.

## 4. Doelstelling en beoogd resultaat

We geven als deelnemer in de regio met het vaststellen van de Kadernota, een besluit over de inzet van de middelen en een besluit over de uitvoeringsorganisatie invulling aan de verplichting tot de nieuwe regionale samenwerking in 2022. De regio voor beschermd wonen bestaat uit de gemeenten: gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.

## 5. Argumenten en alternatieven

### Argumenten

*1.1. Met het vaststellen van de Kadernota samen aan Zet voldoen we aan de verplichting om een beleidskader voor beschermd wonen vast te stellen.*

De verplichting om samen te werken in de regio is opgenomen in de Norm voor Opdrachtgeverschap die de VNG in de zomer van 2020 heeft vastgesteld. De visie voor het landelijke beleid voor beschermd wonen is in 2015 geformuleerd door de commissie Dannenberg. Op basis van deze visie is in 2019 door het college het Transformatieplan Samen aan Zet vastgesteld. Met ingang van 2022 zijn alle regiogemeenten inhoudelijk verantwoordelijk en met ingang van 2023 zijn alle gemeenten financieel verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering ervan voor beschermd wonen. De Kadernota Samen aan Zet biedt een inhoudelijk kader voor het beleid.

*1.2. Met het vaststellen van de Kadernota samen aan Zet geven we richting aan de uitvoering van een regionaal plan en van de lokale plannen.*

Het beleidskader vertalen we jaarlijks in een regionaal uitvoeringsplan. In dit plan geven we aan welke pilots en projecten we met aanbieders en inwoners opzetten en op welke wijze we ervaringen met elkaar delen (zie Kadernota).
Aanvullend op het regionale plan stelt elke gemeente een lokaal plan op. In het lokale plan wordt beschreven op welke wijze de lokale infrastructuur zo ingericht wordt dat ondersteuning integraal en dichtbij de inwoner wordt georganiseerd. Preventie en vroegsignalering zijn hierbij belangrijke kernbegrippen. Het doel is dat in iedere gemeente een basisset aan voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden aanwezig is. Dit is belangrijk om het mogelijk te maken dat inwoners

zelfstandig kunnen blijven wonen (voorkomen van instroom in een instelling) en dat inwoners die beschermd hebben gewoond en uitstromen voldoende steun krijgen om weer zelfstandig te gaan wonen (bevorderen uitstroom). In het bestuurlijk akkoord is overeengekomen dat hiervoor in 2021 en 2022 regionaal een bedrag beschikbaar is (zie bijlage 2 en de paragraaf kosten, baten en dekking).
In het lokale plan wordt ook aangegeven op welke wijze elke gemeente werkt aan (woon)afspraken.

*2.1. Met het vastleggen van onze afspraken in een convenant voldoen we aan de verplichting om een niet vrijblijvende regionale samenwerking op het gebied van beschermd wonen aan te gaan.*
De Norm voor Opdrachtgeverschap schrijft een regionale samenwerking voor beschermd wonen en maatschappelijk opvang voor. We kiezen voor het meerjarig commitment voor de regionale samenwerking in een convenant vast te leggen. Een convenant is de lichtste juridische vorm. We kiezen voor het convenant, omdat er in andere regio's zeer goede ervaringen mee zijn en het onnodige bureaucratie voorkomt.
Het convenant sluit aan bij bestaande bestuurlijke regionale overlegstructuren in het sociaal domein. De bestuurlijke besluiten worden genomen in de afzonderlijke gemeenteraden en de colleges. Inhoudelijke afstemming vindt plaats in het regionaal portefeuillehouders overleg Zorg (RPO). Er is een stuurgroep Samen aan Zet, die een adviserende rol heeft richting het RPO. Het convenant wordt per 1 januari 2022 afgesloten en wordt tussentijds geëvalueerd.

*3.1. Met het inzetten van het geld voor beschermd wonen voor het uitvoeren van het regionale plan en de lokale plannen, geven we uitvoering aan de gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid.*
Vanaf 2023 zijn alle gemeenten financieel verantwoordelijk voor beschermd wonen. Het inzetten van de middelen, die alle regiogemeenten van het Rijk ontvangen voor beschermd wonen, is nodig om de regionale en lokale uitvoering van beschermd wonen te kunnen financieren. Uitgangspunt is dat gedurende de ingroeiperiode 2023-2032 elke gemeente de middelen van het Rijk die men ontvangt inzet/aanspreekt ter dekking van de regionale begroting. Zo zorgen we samen voor een geleidelijke overgang van het historisch naar het objectieve financiële verdeelmodel.

*3.2. Het onderbrengen van de uitvoering van beschermd wonen bij de MGR sluit aan bij de bestaande regionale samenwerking in Centraal Gelderland*
De uitvoering van beschermd wonen is sinds 2015 belegd bij Arnhem als centrumgemeente. De centrumgemeente constructie eindigt op 31 december 2021. De uitvoering voor beschermd wonen wordt met ingang van 2022 een regionale verantwoordelijkheid. We willen gebruik maken van het regionale samenwerkingsverband dat we voor het sociaal domein al hebben, de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland (MGR). De inkoop van beschermd wonen is al een taak van de MGR. We zien het eerste jaar van de inhoudelijke doordecentralisatie, 2022, als een opstapjaar. In 2022 handhaven we de toegang via de Stichting Sociale Wijkteams Arnhem.
We zijn voornemens om de uitvoering van beschermd wonen (toegang en programma-organisatie) bij de MGR onder te brengen met ingang van 1 januari 2023. We stellen voor om dit voornemen te ondersteunen en vragen u om uw zienswijze hierop.

Om een doorgaande lijn in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te kunnen bieden, is een nieuwe toegang tot beschermd wonen nodig. Er zal flexibel op- en afgeschaald moet kunnen worden van lichte ondersteuning tot intensieve begeleiding. In 2022 wordt met een zorgvuldig implementatietraject de huidige regionale toegang via de wijkteams Arnhem omgebouwd naar een hybride toegangsmodel met een lokale toegang en een regionaal expertiseteam voor 2023. De lokale toegang is dan verantwoordelijk voor de toewijzing van beschermd wonen. Een regionaal expertiseteam bevordert en borgt een uniforme werkwijze en biedt inhoudelijke ondersteuning aan de lokale toegang.

**Alternatieven**
Geen.

## 6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Na het vaststellen van de Kadernota door de gemeenteraden wordt een regionaal plan opgesteld en worden lokale plannen opgesteld voor de uitvoering van het beleid. De Kadernota is het inhoudelijk kader voor de komende jaren. De uitvoeringsplannen worden periodiek bijgesteld.
Op basis van het bestuurlijk akkoord wordt een convenant bekrachtigd door de colleges van de deelnemende gemeenten. De aanpassing van de MGR vindt plaats via een aparte procedure. De financiële kaders worden opgenomen in de reguliere begrotingscyclus van de gemeente.

## 7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

## 8. Communicatie

De gemeenteraad is geïnformeerd over het regionale proces voor beschermd wonen in raadsinformatiebrieven van 3 juni 2019 (nummer 2019-041; Regionaal plan beschermd thuis), van 11 maart 2020 (nummer 2020-023 48; Informatie naar aanleiding brief VWS/VNG over toekomst beschermd wonen) en van 24 februari 2021 (21. 2021-018 Informatie Beschermd thuis regio centraal Gelderland).

Er is gesproken met de participatieraad op basis van het concept van de Kadernota die ook naar het Regionaal Portefeuillehouderoverleg (RPO) is gegaan. De participatieraad heeft daarbij aangegeven graag betrokken te worden bij het opstellen van het lokale plan.
Bij het opstellen van het lokale plan voor beschermd wonen consulteren we de participatieraad en de inwoners via wijk- en buurtraden.

## 9. Kosten, baten en dekking

Uitgangspunten voor onze financiële afspraken vanaf 2022 zijn geregeld in het bestuurlijk akkoord van juli 2021 (bijlage 2) dat inmiddels door de colleges van de regiogemeenten is bekrachtigd. Dit akkoord geeft aan dat alle gemeenten bereid zijn om gedurende het ingroeipad 2023-2032 de Rijksmiddelen die we krijgen voor zorg en ondersteuning aan mensen met een psychische kwetsbaarheid en mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) aan te spreken/ in te brengen ter dekking van de kosten van de op te stellen integrale regionale begroting voor beschermd wonen/beschermd thuis 2023 en verder. Dit betekent dat we in de begroting van 2023 en verder jaren de gelden voor beschermd wonen moeten reserveren ter dekking van de uitgaven zoals opgenomen worden in de integrale regionale begroting voor beschermd wonen. Dit gebeurt in de reguliere begrotingscyclus.
We gaan er van uit dat de Rijksgelden meerjarig voldoende zijn om goede zorg te verlenen in het lokale veld, dichtbij de inwoners, en opschaling naar duurdere zorg te helpen voorkomen. En dat de Rijksgelden ons hiermee in staat te stellen om zoveel mogelijk binnen de financiële kaders te blijven.

Voor 2021 worden de middelen uit het hoofdlijnenakkoord GGZ (ambulantiseringsmiddelen) ingezet voor de ambulantiseringsopgave en de sociaal domein kosten van alle gemeenten voor de mensen die aangewezen zijn op beschermd wonen en opvang. Deze middelen zijn niet opgenomen in de begroting van 2021 en 2022 en moeten nog financieel verwerkt worden.

De afspraken over de LVB-middelen zoals die vanaf 2017 golden, worden voortgezet in 2021 en 2022. Vanaf 2022 zijn de ambulantiseringsmiddelen onderdeel van de regionale' opstapbegroting'. In het nog op te stellen regionaal plan wordt de regionale inzet, inclusief de programma-organisatie, beschreven.

**10. Bijlagen**

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

| | | |
|---|---|---|
| 1. | INT/21/1058712 | Kadernota samen aan Zet, versie 8 oktober 2021. |
| 2. | INT/21/1058713 | Bestuurlijk akkoord, versie 19 juli 2021. |

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

| | |
|---|---|
| De secretaris | De burgemeester |
| Danielle Jansen | Lucien van Riswijk |

# Raadsbesluit

**Onderwerp** Bestuurlijk akkoord en Kadernota Beschermd Wonen
**Zaaknummer** Z/21/402994
**Documentnummer** INT/21/1058711

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

Conform de Wet Maatschappelijk Ondersteuning 2015 (Wmo 2015) alle gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van beschermd wonen;

De opgave voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang is dat inwoners zo lang als dat mogelijk is zelfstandig kunnen blijven wonen en onderdeel uit kunnen maken van hun vertrouwde omgeving. Voor hen die dit nodig hebben blijven beschermd wonen en de opvang als vangnet blijven bestaan;

De centrumgemeenteconstructie voor beschermd wonen eindigt per 31 december 2021 en dat dit betekent dat nieuwe samenwerkingsafspraken nodig zijn;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de artikelen 1.1.1, 1.2.1, onder b, 2.1.2, eerste lid en tweede lid, onder g, en derde lid, onder b, 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, 2.1.4a, eerste lid, vierde lid en zevende lid, 2.2.3, 2.3.2, eerste lid en vierde lid en artikel 2.3.5, eerste lid, onder b en vierde lid, van de Wmo 2015,

Gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5 eerste lid, 2.1.6, 2.3.6 vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de artikelen 3.8, tweede lid, en 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;

besluit:

1. De regionale kadernota 'Samen aan zet 2022' vast te stellen als basis voor de regionale samenwerking en transformatie opgave van beschermd wonen naar beschermd thuis in de regio Centraal Gelderland.
2. Kennis te nemen van het bijgevoegde Bestuurlijk akkoord Beschermd Wonen, waarin afspraken zijn overeengekomen die worden uitgewerkt in een convenant en regionale begroting voor 2022 en verder.
3. de financiële middelen die de gemeente Zevenaar vanaf 2023 van het Rijk ontvangt voor beschermd wonen, in te zetten voor de uitvoering van de regionale kadernota, te vertalen naar een regionaal uitvoeringsplan en een lokaal uitvoeringsplan voor onze gemeente.
4. Het college te verzoeken de wensen en bedenkingen zoals geformuleerd door de raad over het, in de kadernota benoemende, voornemen om de uitvoering van beschermd wonen vanaf 2023 onder te brengen bij de MGR Sociaal Domein kenbaar te maken bij de MGR.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 22 december 2021.

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk